

သတ်ပုံ၏ နေရာ

မောင်ခင်မင်(နေဖြူ)

သတ်ပုံ၏နေရာ

မောင်ခင်မင်(ခန့်ဖြူ)

"မြန်မာစာတွင် သတ်ပုံနှင့်အပင့်အရစ်သည် အခက်ကြီးတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။ ဤခက်ကို လွယ်စေလို သောစေတနာရှေ့ပြေးဖြင့် သျှင်မဟာရဋ္ဌသာရအမှူးပြုသော စာဆိုတို့သည် ပျို့၊ လင်္ကာ၊ ဇချင်း၊ မော်ကွန်း၊ ရ တု၊ အန်ချင်း၊ လူးတားတို့တွင် ကာရန်စောင့်၍ စပ်ဆိုခဲ့ကြသည်။ အပင့်အရစ်တို့ကိုလည်း ခွဲထားပြု၍ စီကုံးခဲ့ ကြသည်။ တစ်ဖန် ထိုပျို့လင်္ကာစပ်ထုံးများကို ထုတ်နုတ်ကာ နှောင်းဆရာများက သတ်ပုံကျမ်း၊ သတ်ညွှန်း ကျမ်း၊ ခွဲထားကျမ်းများကို ပြုစုကြပြန်သည်။"

တက္ကသိုလ်မြန်မာသတ်ညွှန်းကျမ်းပြုစုသူ ဆရာဦးဝန်က ထိုကျမ်း၏ကျမ်းဦးစကားတွင် အထက်ပါ အတိုင်း ရေးသားခဲ့ဖူးပါသည်။ ဤရေးသားချက်အတိုင်းပင် မြန်မာစာပေသမိုင်းတစ်လျှောက်တွင် ပုဂ္ဂိုလ်အ မျိုးမျိုးတို့သည် ရေးထုံးသတ်ပုံနှင့်ပတ်သက်၍ အားကိုးအားထားပြုနိုင်သည့်ကျမ်းအမျိုးမျိုးကို ပြုစုခဲ့ကြ သည်။ သို့သော် ထိုကျမ်းများသည် တစ်ကျမ်းနှင့်တစ်ကျမ်း အယူအဆချင်း ကွဲပြားမှု လုံးဝမရှိဘဲ တသမတ် တည်း ညီညွတ်နေကြသည်မဟုတ်။ ပြုစုသူပုဂ္ဂိုလ်ချင်း ကွဲပြားသည့်အတွက် အယူအဆချင်းလည်း ကွဲပြားရ သည်။ ထို့ကြောင့် တစ်ကျမ်းနှင့်တစ်ကျမ်း အနည်းနှင့်အများဆိုသလို အဆိုအမိန့်ချင်း ကွဲပြားသည်ကို တွေ့ရ သည်။ ရေးထုံးသတ်ပုံများကို လေ့လာသည့်အခါ တစ်ကျမ်းတွင် အပင့်ဟုပြု၍ တစ်ကျမ်းတွင် အရစ်ဟုပြုသော စကားလုံးမျိုးကို တွေ့ရသည်။ တစ်ကျမ်းတွင် တသတ်ဟုပြု၍ တစ်ကျမ်းတွင် ပသတ်ဟုပြုသော စကားလုံးမျိုး ကိုလည်း တွေ့ရသည်။ တစ်ကျမ်းတွင် နသတ်ဟုပြု၍ တစ်ကျမ်းတွင် မသတ်(သေးသေးတင်)ဟုပြုသော စကားလုံးမျိုးကိုလည်း တွေ့ရသည်ပင်။ အများဆုံး မှားနိုင်၊ ယွင်းနိုင် ရောနှောနိုင်သောရေးထုံးများမှာလည်း ထိုရေးထုံးများပင် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ရေးထုံးများ ကွဲပြားသည့်အတွက် မူကွဲ၊ ဝါဒကွဲသတ်ပုံများဟူ၍ ပေါ်ပေါက် လာရသည်။ သတ်ပုံချင်းမူကွဲသည်အတွက် သတ်ပုံလေ့လာသူချင်းလည်း မူကွဲလာရသည်။ မိမိနှစ်သက်သော ကျမ်းများနှင့်ဆရာသမားများ၏အဆိုအမိန့်များကို အခြေပြု၍၎င်း၊ မိမိဉာဏ်သက်သလို ဆင်ခြင်သုံးသပ်မှု များကို အခြေပြု၍၎င်း၊ "မည်သည့်စကားလုံးကို မည်သို့ရေးမှ မှန်သည်၊ မည်သို့ရေးလျှင် မှားသည်"စသည် ဖြင့် ပြောဆိုကြတော့သည်။ ငြင်းကြခုကြတော့သည်။ ထိုအခါ သတ်ပုံပြဿနာသည် ပို၍ရှုပ်ထွေးလာရသည်။ အပင့်နှင့်အရစ်၊ တသတ်နှင့်ပသတ်၊ နသတ်နှင့်မသတ်(သေးသေးတင်)တို့ အသံချင်း မကွဲတော့သည့်အတွက် မှားယွင်းရောနှောနိုင်သည့်အထဲတွင် မူကွဲပြဿနာများ ပါဝင်လာသည့်အတွက် ပို၍ခက်ရတော့သည်။ ထို့ ကြောင့်လည်း ဆရာဦးဝန်က "အခက်ကြီးတစ်ရပ်"ဟုဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်ဟန်တူပါသည်။

သို့သော် ဤမူကွဲပြဿနာများသည် မကြာမီ ပြေလည်သွားတော့မည်ဟုယုံကြည်ရသည်။ အစိုးရက ဖွဲ့ ပေးထားသော အဘိဓာန်နှင့်ရေးထုံးကော်မီတီက ကွဲလွဲနေသောစာလုံးပေါင်းများကို တညီတညွတ်တည်းဖြစ် အောင် ညှိနှိုင်းနေပြီဖြစ်သောကြောင့်ပင်။ ညှိနှိုင်းပြီးသည့်အခါတွင် ထိုညှိနှိုင်းချက်အတိုင်း အားလုံးလိုက်နာ ရေးသားကြရမည် ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ သတ်ပုံရေးထုံးလည်း တညီတညွတ်တည်း ဖြစ်သွားတော့မည်။ ပညာ ရှင်များလည်း သတ်ပုံအငြင်းရ သက်သာသွားတော့မည်။

မြန်မာစာရေးသားမှုတွင် ပါဝင်နေသော သတ်ပုံ၏နေရာကို ဤဆောင်းပါးတွင် လေ့လာသုံးသပ် ကြည့်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ လေ့လာရာ၌ သတ်ပုံပြဿနာကြီးမားလာခြင်းအကြောင်းရင်းကို ဦးစွာ စိစစ်ကြည့် သင့်သည်ဟုထင်ပါသည်။ ရှေးခေတ်အရေးအသားများဖြစ်သည့်ပုဂံကျောက်စာများတွင် သတ်ပုံမှားယွင်းမှု အ လွန်နည်းပါးလှသည်။ ကျောက်စာများတွင် တသတ်နှင့်ပသတ် ရောခဲ့သည်။ နသတ်နှင့်မသတ်(သေးသေး တင်)ရောခဲ့သည်။ အရေးအသား တည်ငြိမ်လာချိန်တွင် အပင့်နှင့်အရစ်ကိုလည်း သူ့စည်း သူ့ကမ်းနှင့်ရေးကြ သည်ကို လေ့လာသိရှိနိုင်ပါသည်။ မြန်မာစာပေ၏ ပုဂံခေတ်တွင် သတ်ပုံအမှား နည်းရသည်မှာအဘယ်ကြောင့် နည်း။ အကြောင်းရှာကြည့်သောအခါ ရှေးခေတ်မြန်မာများသည် အပင့်သံ အရစ်သံများနှင့်အဆုံးသတ်ဗျည်း

သံများ(အသတ်သံများ)ကို ပီပီသသ ရွတ်ဆိုခဲ့ကြဖွယ်ရှိသောကြောင့် ဖြစ်မည်ဟုပညာရှင်များ ယူဆကြသည်။ ယူဆနိုင်စရာ အထောက်အထားများလည်း ရှိသည်။ မြန်မာတို့က အက္ခရာယူငင်သုံးစွဲရာဖြစ်သော မွန်တို့သည် ယခုတိုင် အဆုံးသတ်ဗျည်းသံများကို ပီပီသသရွတ်ဆိုနေကြသည်။ ရွှေလျှောပြောင်းလဲမှု နည်းပါးသောရခိုင် စကားတွင် အပင့်သံ အရစ်သံများကို ယခုတိုင် ထင်ထင်ရှားရှား ကြားနေရသည်။ ထားဝယ်စကားတွင်လည်း ပုဂံကျောက်စာများမှာ ရေးသကဲ့သို့ လဆွဲသံများကို ယခုတိုင် ကြားနေရသည်။ အင်းလေးနယ်၊ ယောနယ်တို့ တွင် ပြောသောစကားများသည်လည်း ရှေးဟန်ကို ယခုတိုင် ထိန်းသိမ်းထားဆဲ ဖြစ်သည်ဟုဆိုကြသည်။ ထို စကားအမျိုးမျိုးကို ပညာရှင်များ လေ့လာကြပြီး ရှေးခေတ်မြန်မာများသည် အပင့်သံ အရစ်သံ အသတ်သံများ ကို ပီပီသသ ရွတ်ဆိုခဲ့ကြဖွယ်ရှိသည်ဟုယူဆကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ရှေးခေတ်က ထိုသို့အသံကို ပီပီသသရွတ် ဆိုခဲ့ကြသည့်အတွက် အသံချင်း ကွဲပြားနေသည်။ ထို့ကြောင့် ရေးသည့်အခါ သတ်ပုံမမှားခြင်းဖြစ်သည်ဟုဆို နိုင်သည်။ သို့သော် အခက်မှအလွယ်သို့ တဖြည်းဖြည်း ပြောင်းတတ်သော သဘာဝအတိုင်း နှောင်းခေတ်များ တွင် ထိုသို့ပီပီသသ မရွတ်ကြတော့သည့်အတွက် အသံချင်းရောကုန်တော့သည်။ အပင့်သံနှင့်အရစ်သံ အတူတူ ဖြစ်သွားသည်။ တသတ်နှင့်ပသတ်သံ အတူတူဖြစ်သွားသည်။ နသတ်နှင့်မသတ်(သေးသေးတင်)သံ အတူတူ ဖြစ်သွားသည်။ ဤသို့ အသံချင်း အတူတူဖြစ်ကုန်သဖြင့် ရေးသည့်အခါတွင် မကွဲမပြား ရောနှောကုန်တော့ သည်။ ဤသို့ဖြင့် သတ်ပုံပြဿနာသည် ကြီးမားလာတော့သည်။ သတ်ပုံကျမ်းများသည်လည်း အရေးပါလာ ရတော့သည်။

အသံချင်း မကွဲသည့်အခါတွင် အသံတူ၍ ရေးပုံကွဲသော ရေးထုံးများကို မှားယွင်းရောနှောရေးမိနိုင် မည်မှာ ဓမ္မတာပင်။ ဤသို့ သတ်ပုံမှားယွင်းမှုများ ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည့်အတွက် အပင့်အရစ် အသတ်အလတ် မှန် မှန်ကန်ကန် ရေးကြရန် သတ်ပေးဆုံးမသည့်အဆိုအမိန့်အမျိုးမျိုးကို စာပေများတွင် တွေ့ရသည်။ အက္ခရာ ပျက်လျှင် အနက်တိမ်းယိမ်းမည်။ အနက်တိမ်းယိမ်းလျှင် တရားကျမ်းဂန် တိမ်းယိမ်းမည်။ တရားကျမ်းဂန် တိမ်းယိမ်းလျှင် သာသနာကို ထိခိုက်မည်စသည်ဖြင့် ကြောင်းကျိုးဆက်စပ်ပြကာ ဆုံးမထားသော အဆိုအမိန့် များကို စာပေများတွင် တွေ့ရတတ်သည်။

သတ်ပုံမှားရေးထားသောစာကို စာပျက်ဟုဆိုတတ်ကြသည်။ ထိုစာမျိုး ရေးသောသူကိုလည်း လူညံ ဟုသတ်မှတ်တတ်ကြသည်။ အကယ်ဟုတ် မဟုတ် မသိရသော်လည်း ရှေးက သတ်ပုံမှားလျှင် လက်ဖြတ်ခံရ သည်ဟုအဆိုရှိသည်။ သားရွှေဆုံးမစာအပိုဒ်(၇)တွင် "စာရေးစာမှတ်၊ လူမတတ်ကို၊ လက်ဖြတ်မင်းဒဏ်၊ စီ ရင်ဖန်၏"ဟုစပ်ဆိုထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ သတ်ပုံမှန်ကန်ရေးအတွက် အထူးဂရုစိုက် ကြကြောင်းကား ထင်ရှားပါသည်။ ထို့ကြောင့် စာပေပညာရှင်များသည် သတ်ပုံမှားသည်ကို သည်းမခံချင်ကြ။ သတ်ပုံမှားသောစာကို တွေ့လျှင် အလန့်တကြား ဖြစ်တတ်ကြသည်။ ထိုစာကို အထင်သေးသောမျက်စိဖြင့် ကြည့်တတ်ကြသည်။ သတ်ပုံမှားလျှင် အနက်အဓိပ္ပာယ် ပြောင်းသွားသည်ဆိုသည်မှာ မှန်ပါသည်။ ပုံစံပြရလျှင် အပြင်ရောက်အောင် လုပ်သည့်သဘောကို "ထုတ်"ဟုမရေးဘဲ "ထုပ်"ဟုရေးလျှင် အတွင်းသွင်းသည့်သဘော ဖြစ်သွားသဖြင့် ဆိုလိုရင်းအနက်ပျက်သွားသည်ဟု ပြောပြောနေကြသည်မှာ မှန်ပါသည်။ သို့သော် စာရေးရာ တွင် သတ်ပုံမှားလျှင် ဆိုလိုရင်းအနက်သည် မည်သည့်အတိုင်းအတာအထိ ပျက်သွားနိုင်ပါသနည်း။ အနက် မှန်ကို မကောက်မိနိုင်လောက်အောင် ပျက်သွားနိုင်ပါသလော။ သတ်ပုံအမှားသည် စာဖတ်သူ၏စိတ်ကို အ နက်မှားဆီသို့ လုံးဝပို့ဆောင်ပေးနိုင်ပါသလော။

ထင်ရှားစေရန် လူသိများသော သာဓကတစ်ရပ်ကို တင်ပြလိုပါသည်။ ကဝိလက္ခဏာသတ်ပုံကျမ်းလာ သတ်ပုံမှား၍ အဓိပ္ပာယ်ပျက်ပုံသာဓကများထဲမှ တစ်ခုဖြစ်သည်။

"...သာလွန်မင်းတရားကြီးဘုရားလက်ထက် မြို့ဝန်ကို နသတ်၍မရေး၊ သေးသေးတင်ရေး၍ မြို့ဝန် မဟုတ်ပြီ၊ တောမှ ဝံဖြစ်သည်ဟု စာကိုပစ်လိုက်ဖူးချေသည်။ စာရေးလည်း ရာဇဝတ်ခံရဖူးချေသည်"

စာရေးလုပ်သူက မြို့ဝန်ကို သေးသေးတင်နှင့်ရေးသဖြင့် သတ်ပုံမှားသည်။ ထို့အတွက် စာဖတ်သူသာ လွန်မင်းသည် အနက်မှန်ကို မသိတော့ဘဲ ဖြစ်သွားပါသလော။ သာလွန်မင်း၏စိတ်ထဲတွင် "ဤစာရေးသည် တောထဲမှ ဝံကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်"ဟုသဘောပေါက်ယုံကြည်သွားပါသလော။ စာသွား စာလာအရ ဤသို့ မဖြစ်သွားကြောင်း ထင်ရှားနေပါသည်။ သာလွန်မင်းက "မြို့ဝန်မဟုတ်ပြီ၊ တောမှ ဝံဖြစ်သည်"ဟုပြောသည်ဆို ကတည်းက မြို့ဝန်ဟူသောအနက်မှန်ကို သူနားလည်လိုက်ပြီးဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားနေသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ စာရေးက သတ်ပုံမှားရေးသော်လည်း သာလွန်မင်းက အမှန်ဘာကို ဆိုလိုမှန်း နားလည်သည်။ ထို့ကြောင့် "ဝံ" ဟူသောသတ်ပုံအမှားသည် သာလွန်မင်း၏စိတ်ကို အနက်မှားဆီသို့ လုံးဝမပို့ပေးနိုင်ကြောင်း သူ့စာအရပင် ထင်ရှားနေပါသည်။ ထို့ကြောင့် စာရေးအပြစ်ခံရသည်မှာ စာရေးလုပ်နေပြီး နသတ်နှင့်သေးသေးတင်မှ ခွဲမ ရေးတတ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်ဟုသာ ဆိုရပါမည်။

ထိုသို့ဆိုသဖြင့် သတ်ပုံအရေးမကြီးဟုဆိုလိုခြင်း မဟုတ်ပါ။ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသောစည်းကမ်း နှင့်အညီ ရေးနိုင်ရန် အရေးကြီးပါသည်။ မည်သည့်အတိုင်းအတာအထိ အရေးကြီးနိုင်သည်ဟူသော သဘော ကို ထင်ရှားစေရန် တင်ပြနေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

သတ်ပုံနားလည်သူတစ်ယောက်သည် သတ်ပုံမှားနေသောစာကို မြင်လျှင် "ဟာ - သတ်ပုံမှားနေပြီ" ဟု ပြောတတ်သည်။ "မှားနေပြီ"ဟုပြောကတည်းက "အမှန်"ဘာဖြစ်မည်ကို သူသိပြီး ဖြစ်နေသည်မှာ ထင် ရှားသည်။ ထို့ကြောင့် သူ့အတွက် သတ်ပုံမှားကြောင့် အနက်မှားကောက်မိနိုင်သည့်အန္တရာယ် လုံးဝမရှိနိုင်ပါ။ သတ်ပုံသဘော နားမလည်သူအဖို့ဆိုလျှင်လည်း "ဘယ်စာလုံးနဲ့ရေးထားလို့ ဘယ်လိုအနက်ကောက်မှဘဲ"ဟု သည့်သဘောကိုပင် လုံးဝမသိသည့်အတွက် အန္တရာယ်တစ်မျိုး ကင်းပါသည်။ သတ်ပုံမှားနေစေကာမူ စကား ရှေ့နောက်ဆက်စပ်ကြည့်ပြီး ဆိုလိုသည့်သဘောမှန်ကို နားလည်နိုင်ပါသည်။ စကားလုံးများသည် ဘာနှင့်မှ မပတ်သက်ဘဲ သီးခြားတည်နေနိုင်ကြသည်မဟုတ်။ စကားလုံးများသည် လူတို့၏အရေးအရာအမျိုးမျိုးကို ကိုယ်စားပြုနေသောသင်္ကေတများသာ ဖြစ်သည်။ သင်္ကေတတစ်ခုသည် မိမိကိုယ်စားပြုထားသော နောက်ခံ သဘောမပါဘဲနှင့်လုံးဝအဓိပ္ပါယ်မရှိနိုင်။ ထို့ကြောင့် ဘာနှင့်မှမပတ်သက်ဘဲ "ကကြီးနသတ်ကန်ဆိုတာ သတ် ပုံမှားသလား မှန်သလား"ဟုမေးလျှင် ထိုမေးခွန်းသည် အဓိပ္ပါယ်မရှိ။ ထိုစကားလုံးအကြောင်းကို ပြောလျှင် ထိုစကားလုံးက ကိုယ်စားပြုထားသည့်သဘောတစ်ရပ်ရပ်ကိုပါ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည်ပင်။ ထိုသို့ဆက်စပ် စဉ်းစားရသည့်အတွက်လည်း ဆိုလိုသည့်သဘောကို နားလည်နိုင်သည်။ သတ်ပုံမှားတို့မည်သည် အပင့်အရစ် ပင်လွဲလွဲ၊ အသတ်ပင် လွဲလွဲ၊ အသံချင်း တူနေသေးသဖြင့် ဆိုလိုသောသဘောကို ဖမ်းမိနိုင်သည်။ ပုံစံပြပါမည်။ ယနေ့ ဘတ်စ်ကား တော်တော်များများတွင် "လက်မထုပ်ရ"ဟုစာရေးထားတတ်သည်ကိုကား စီးသူတိုင်းတွေ နိုင်ပါသည်။ အဘယ်ခရီးသည်သည် "လက်ကို တစ်စုံတစ်ခုနှင့်ထုပ်မထားရ"ဟုအဓိပ္ပါယ်ကောက်ပါမည်နည်း။ ဘတ်စ်ကားအနေနှင့်လက်ကို တစ်စုံတစ်ခုနှင့်ထုပ်မထားရန် တားမြစ်စရာအကြောင်း လုံးဝမရှိ။ ဘာမှမဆိုင်။ တားမြစ်ခြင်း တားမြစ်လျှင် လက်အပြင်ထုတ်သည့်ကိစ္စကိုသာ ထိခိုက်မှုရှိနိုင်ခြင်းကြောင့် တားမြစ်ပေမည်။ ဤသဘောကို ခရီးသည်များ နားလည်ပြီးဖြစ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် သတ်ပုံပင်မှားသော်လည်း ဆိုလိုသည့် သ ဘောကို နားလည်ကြသည်။ စာဖတ်ရှုရေးသားရာတွင် သတ်ပုံမှားသောစကားလုံးကို အခြားအခြေအရံအသိုင်း အဝိုင်းမပါဘဲ သူတစ်လုံးတည်းသက်သက် ရေးပြရသည့်အလုပ်မျိုး ရှိရန် ခဲယဉ်းပါသည်။ သူ့အသိုင်းအဝိုင်း စကားလုံးများ ရှိနေသမျှ သူကိုယ်စားပြုရာ နောက်ခံသဘောရှိနေသမျှ ဆိုလိုရင်းအနက်မှန်ကို ကောက်မိဖို့ မခဲယဉ်းပါ။

"သတ်ပုံ၏ နေရာ"ကို ထင်ရှားစေရန် အောက်ပါဝါကျ ၄ ခုကို တင်ပြလိုပါသည်။

- (၁)ကြက်သည် ဆိတ်ကို ခြံထဲမှ ကြည့်နေ၏။
- (၂)ကျက်သီဆိပ်ကိုချန်ဌဲမှကျိဏေအိ။

(၃)ကြက်သည်ခြံထဲမှဆိတ်ကိုကြည့်နေ၏။

(၄)ကြက်ကိုဆိတ်သည်ခြံထဲမှကြည့်နေ၏။

ဝါကျ(၁)သည် ဆိုလိုရင်းဖြစ်ပါသည်။ အဓိပ္ပါယ်ကို အလွယ်တကူ နားလည်နိုင်ပါသည်။ ကြက်သည် ခြံထဲမှာ ရှိသည်။ ထိုကြက်သည် မိမိရှိနေရာ ခြံထဲမှနေ၍ မည်သည့်နေရာတွင် ရှိသည်ဟုဖော်ပြထားသော ဆိတ်ကို ကြည့်နေသည်ဟုဆိုလိုကြောင်း ထင်ရှားပါသည်။

ဝါကျ(၂)သည် ဝါကျ(၁)ကို ရုပ်ပျက်ဆင်းပျက်ဖြစ်သွားအောင် သတ်ပုံဖျက်ရေးထားသောဝါကျဖြစ် သည်။ အရေးကြီးသည့်အပင့်အရစ် အသတ်အလတ်များသာမက ဖျက်၍မရနိုင်သည့်စာလုံးမှန်သမျှ ဖျက်ရေး ထားသည်။ သို့သော် ဤဝါကျကို အသံထွက်ဖတ်ကြည့်ပါက ဝါကျ(၁)၏အသံအတိုင်းပင် ထွက်ပါသည်။ ရစ ရာမရှိအောင် သတ်ပုံရေးထုံးပျက်နေသော်လည်း ဝါကျ(၁)နှင့်အသံထွက်တူနေသဖြင့် ဖတ်သူသည် ဆိုလိုရင်း ကို ဝါကျ(၁)အတိုင်း ကောက်ယူနားလည်နိုင်ပါသည်။

ဝါကျ(၃)သည် ဝါကျ(၁)ကို ပုဒ်အထားအသို တစ်ချက်သာပြင်ပြီး ပြန်ရေးထားသောဝါကျဖြစ်၏။ "ခြံ ထဲမှ"ဟူသောပုဒ်နှင့်"ဆိတ်ကို"ဟူသောပုဒ်ကို နေရာချင်းပြောင်းထားသည်။ နေရာကလေး တစ်ချက်ပြောင်း လိုက်ရုံနှင့်ဆိုလိုချက်မှာ ဝါကျ(၁)အတိုင်း မဟုတ်တော့ဘဲ တစ်မျိုးပြောင်းသွားသည်ကို တွေ့နိုင်ပါသည်။ ဝါ ကျ(၁)တုန်းက ကြက်သည် ခြံထဲမှာ ရှိသည်။ ဝါကျ(၃)တွင်မူ ဆိတ်သည် ခြံထဲသို့ရောက်သွားတော့သည်။ မည် သည့်နေရာတွင် ရှိသည်ဟုဖော်ပြထားသောကြက်သည် ခြံထဲရှိ ဆိတ်ကို ကြည့်နေသည်ဟုအဓိပ္ပါယ်ပေါက် သွားသည်။

ဝါကျ(၄)သည် ဝါကျ(၁)မှနောက်ဆက် ၂ ခုကိုသာ နေရာပြောင်းထားသောဝါကျဖြစ်သည်။ သတ်ပုံ တွေအများကြီးမှာစဉ်က အနက်မှန်ကို ကောက်နိုင်သေးသော ဝါကျသည် "သည်"ဟူသော ကတ္တားနောက် ဆက်နှင့်"ကို"ဟူသော ကံနောက်ဆက် စကားလုံးကလေး ၂ လုံး နေရာထားမှားရုံနှင့်အဓိပ္ပါယ် ပြောင်းပြန်ဖြစ် ၍သွားတော့သည်။ ဤဝါကျတွင် ဆိတ်သည် ကြည့်သူ၊ ကြက်သည် အကြည့်ခံရသူ ဖြစ်သွားတော့သည်။

ထို့ကြောင့် စာရေးရာတွင် ပင့်ရစ် သတ်လတ် ရုပ်ပျက် ဆင်းပျက်မှားစေကာမူ မူလအသံအတိုင်းထွက် သောကြောင့် အနက်မှန်ကို ကောက်နိုင်သေးသည်။ ဝါကျအထားအသို တစ်ချက်မှားသွားလျှင် သဒ္ဒါအသုံးအ နှုန်း တစ်ချက်မှားသွားလျှင် အနက်မှန်မကောက်နိုင်ဘဲ အနက်တစ်မျိုး ပြောင်းသွားသည်ကို တွေ့နိုင်ပါသည်။ သတ်ပုံမှားလျှင် အနက်ပျက်သော်လည်း အနက်မှန်ကို မကောက်မိနိုင်လောက်အောင် ပျက်ခြင်းမျိုးမဟုတ်။ သတ်မှတ်သည့်ရေးထုံးနှင့်အညီ မရေးသဖြင့် စာအရုပ်ဆိုးသွားခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟုသဘောပေါက်မိပါသည်။ စကားလုံးသည် နောက်ခံသဘောတစ်ခုခုကို ကိုယ်စားပြုသည်။ ထို့ကြောင့် စကားလုံးသည် အမှတ်တံဆိပ် ဖြစ်၍ နောက်ခံသဘောသည် "ကုန်ပစ္စည်း"ဖြစ်သည်ဟုဆိုချင်ပါသည်။ သတ်ပုံမှားခြင်းသည်လည်း စီးကရက် ဗူးကို ဆပ်ပြာတံဆိပ် မှားကပ်မိသည့်သဘောမျိုး ဖြစ်သည်ဟုယူဆပါသည်။ တံဆိပ်မှားကပ်သဖြင့် အရုပ်ဆိုး သွားသည်။ သို့သော် တံဆိပ်က အဓိကမဟုတ်။ စီးကရက်ကသာ အဓိကဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စီးကရက်မှန်း သိဖို့မခဲယဉ်းလှပါ။ စာတစ်ပုဒ်သည် အဖက်ဖက်မှ ကောင်းမွန်ပြီး သတ်ပုံတစ်လုံးစ နှစ်လုံးစ မှားနေလျှင် လှ ပသောမိန်းမပျို၏မျက်နှာတွင် ဝက်ခြံတစ်လုံးစ နှစ်လုံးစ ပေါက်နေသကဲ့သို့ဖြစ်ပါသည်။ ဝက်ခြံများရှိသဖြင့် အရုပ်ဆိုးချင်ဆိုးမည်။ မမှတ်မိနိုင်လောက်အောင် ဖြစ်သွားမည်တော့ မဟုတ်ပါ။ သဒ္ဒါဝါကျမှားလျှင်မူ နှာ ခေါင်းနှင့်ပါးစပ် နေရာပြောင်းတပ်သကဲ့သို့ ပုံပျက်ပန်းပျက် ဖြစ်သွားနိုင်ပါသည်။

သတ်ပုံ၏ နေရာနှင့်ပတ်သက်၍ အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးထားသော ဆွေးနွေးချက် မျိုးကို အလွန်တွေ့ရခဲပါသည်။ မှတ်မှတ်ရရအနေနှင့် ၁၉၆၂ ခု၊ ဩဂုတ်လထုတ် ငွေတာရီမဂ္ဂဇင်းတွင် အယ်ဒီ တာက "သတ်ပုံထက် သဒ္ဒါသည် အဓိက"ဟူသောခေါင်းစဉ်ဖြင့် ဆွေးနွေးတင်ပြခဲ့ဖူးသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ဆွေးနွေးချက်၏သဘောမှာ သတ်ပုံသည် အရေးကြီးသော်လည်း သဒ္ဒါက သတ်ပုံထက် အဆများစွာ ပိုမိုအရေးကြီးသည်ကို လက်တွေ့သိရသောကြောင့် မြန်မာစာရေးရာ၌ သတ်ပုံထက် သဒ္ဒါကို ပို၍ အလေးပေးသင့်ကြောင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ သတ်ပုံ၏ဝါဒကွဲရှိမှု၊ အတိမ်းအစောင်းမခံမှုကို၎င်း၊ သဒ္ဒါဝါကျဖွဲ့ထုံး၏အတိမ်းအစောင်းမခံမှုသဘောကို၎င်း သာဓကများဖြင့် တင်ပြထားပါသည်။ သတ်ပုံနှင့်ပတ်သက်သည့်သာဓကအချို့ကို ပထမကောက်နှုတ်တင်ပြလိုပါသည်။

"ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံစည်းမျဉ်းဥပဒေကို စီးမြင်းဥပဒေဟု ရေးမိသည်ဆိုပါစို့။ ထိုအခါ မြင်းပွဲတွင် ကျော်ဂီများ စီးနေသော သတ္တဝါတို့၏ဥပဒေဟုအဓိပ္ပါယ်ကောက်ကြပါမည်လော။ မည်သူကမျှ ဤသို့အဓိပ္ပါယ်ကောက်ကြမည် မဟုတ်ပေ။ တစ်ဖန် (ဝန်ကြီးချုပ်)ကို (ဝံကြီးချုပ်)ဟုပင် ရေးမိစေကာမူ တောနက်ကြီးထဲက မည်းမည်းသတ္တဝါတို့၏အကြီးအကဲဟူ၍ မည်သူကမျှ အနက်ဖော်လိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။ ဤကား ကျွန်ုပ်တို့က အလွန်အကျူးပြောလိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံတို့ကို အတန်အသင့် လေ့လာထားသူတို့အဖို့ ဤအထိ မှားယွင်းလိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။"

သဒ္ဒါနှင့်ပတ်သက်၍ တင်ပြရာ၌ သဒ္ဒါကို ဂရုမပြုဘဲ "ဦးဘနှင့်ဇနီး"ဟု မရေးဘဲ "ဦးဘနှင့်ဇနီးများ" ဟုရေးလျှင် ဦးဘတွင် ဇနီးတစ်ယောက်ထက်မက ပိုရှိနေသည်ဟုအဓိပ္ပါယ်ထွက်နေမည်ဖြစ်ကြောင်း။ တစ်ခါက စာပေအစည်းအဝေးတစ်ခုတွင် အခမ်းအနားမှူးက "သဘာပတိကို၎င်း၊ ပရိသတ်ကို၎င်း ကျေးဇူးတင်ပါသည်"ဟုပြောရမည့်အစား "သဘာပတိကိုသော်၎င်း၊ ပရိသတ်ကိုသော်၎င်း ကျေးဇူးတင်ပါသည်"ဟုသဒ္ဒါစည်းကမ်းနှင့်မညီဘဲ ပြောသဖြင့် ပရိသတ်များ ကသိကအောက် ဖြစ်သွားရဖူးကြောင်းတို့မှစ၍ သဒ္ဒါအရေးကြီးပုံကို သာဓကများဖြင့် တင်ပြထားပါသေးသည်။ ဤဆွေးနွေးချက်၏အနှစ်သာရမှာ စာရေးရာတွင် သဒ္ဒါသည် ပထမ၊ သတ်ပုံသည် ဒုတိယအရေးကြီးသည်ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ဆွေးနွေးသည့်အပိုင်းက ဆွေးနွေးသော်လည်း အချို့ကမူ ကြောင်းကျိုးသင့်အောင် မပြဘဲ "သတ်ပုံသာ အရေးကြီးဆုံး"ဟု အတွင်ပြောဆိုနေကြသည်။ စာပေအကြောင်းပြောလျှင် သတ်ပုံကိစ္စကိုသာ ရှေ့တန်းတင်နေကြသည်။ လုံးဝအတိမ်းအစောင်း မခံသည့်သဘောမျိုး ပြောနေကြသည်။ အမှန်အားဖြင့်မူ သတ်ပုံသည် ထိုမျှလောက် မတင်းမာပါ။ ပျော့ပျောင်းမှုရှိပါသည်။ ရွေ့လျော့ပြောင်းလဲမှု ရှိပါသည်။

ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အပင့်နှင့်အရစ် တသတ်နှင့်ပသတ်၊ နသတ်နှင့်မသတ်(သေးသေးတင်)ဟူသော ရေးထုံးသုံးမျိုးသည် အများဆုံး မှားယွင်းရောနှောနိုင်ပါသည်။ (လုံးကြီးတင်ဆံခတ်နှင့်ညသတ်၊ ငြနှင့်ည၊ ယနှင့်ရ စသည်တို့သည်လည်း မှားယွင်းရောနှောနိုင်သည်။ သို့သော် ဖော်ပြပါရေးထုံးသုံးမျိုးလောက် မှားလေ့မရှိသဖြင့် ချန်ခဲ့ပါမည်။) ထိုရေးထုံးသုံးမျိုးသည် မှားရေးမိလျှင် အနက်ပြောင်းသည့်အတွက် အတိမ်းအစောင်းမခံသော ရေးထုံးများ ဖြစ်သည်ဟုဆိုချင် ဆိုနိုင်သည်။ သို့သော် အတိမ်းအစောင်းမခံသော ထိုရေးထုံးများသည်ပင် ရွေ့လျော့ပြောင်းလဲမှုများ ရှိခဲ့ကြောင်း သာဓကများ ရှိပါသည်။

အပင့်နှင့်အရစ်။ ။ "အသွယ်အမျှင်"ဟုအနက်ရသော စကားလုံးကို ယခုခေတ်"ချည်"ဟု အပင့်ဖြင့် အရေးများသော်လည်း (ပုဂံခေတ်တစ်လျှောက်လုံးတွင် "ခြည်"ဟုအရစ်ဖြင့် ရေးခဲ့ကြသည်။ သာဓကအနည်းငယ်တင်ပြလိုပါသည်။ ပုဂံခေတ် စာလုံးပေါင်းကို ယခုခေတ် စာလုံးပေါင်းနှင့်ဖလှယ်ထားသည်။)

"ကျောက်ပုထိုးကိုးကား ဆေးရေး၍ ကြေးခြည်နှင့်ခက်၏" (မင်းအနန္တသူကျောက်စာ ကြောင်းရေး ၁၁-၁၂)

"ပြတားသည် ပေးသလေး ပုခြည်ဖျင် ၁-ထည် ခဆီး ၁-ထည်။" (အသဝတ်ဓမ္မာသင်္ချိုင်းဂူဘုရားကျောက်စာ ၁၇-၁၈)

ပုဂံခေတ်က "ခြည်"ဟုအရစ်ဖြင့် ရေးလာသောစာလုံးသည် နှောင်းခေတ်များတွင် ရွှေ့လျောပြောင်းလဲမှုများ ရှိလာရသည်။ ဝဏ္ဏဗောဓနသတ်အင်း၊ မြန်မာသံယောဂဒီပနီ၊ ကဗျာသာရတ္ထသင်္ဂဟသတ်ပုံတို့တွင် "ချည်"ဟုအပင့်ပြသည်။ ဝေါဟာရတ္ထပကာသနီ၊ ဝိဘန္ဓုပိတခွဲထားတို့တွင်မူ "ခြည်"ဟုအရစ်ပြသည်။ ယခုခေတ်တွင် "ချည်"ဟုအရေးများသည်။ ထိုနည်းတူ ကခြင်းဖြင့် အသက်မွေးသူဟုအနက်ရသော "ကခြေသည်"ကို ပုဂံခေတ်က အရစ်ဖြင့် ရေးခဲ့သည်။ ခေမဝရဘုရားကျောက်စာ၊ ကြောင်းရေး ၄ တွင် "ကခြေသဘင်"ဟုတွေ့ရသည်။ ဝဏ္ဏဗောဓနနှင့်ကဗျာသာရတ္ထသင်္ဂဟတို့ကမူ "ကချေ"ဟုအပင့်ဖြင့် ပြသည်။ မြန်မာသံယောဂက "ကခြေ"ဟုပင် အရစ်ဖြင့်ပြသည်။ ထို့ပြင် ချက်ချင်း ချက်ခြင်း၊ ချေ-ခြေ၊ ချိုးချ-ခြိုးခြ၊ ချုတ်ချယ်-ခြုတ်ခြယ် စသည့်ပင့်ရစ်ဝါဒကွဲရေးထုံး များစွာပါသေးသည်။ ဤသာဓကများက အပင့်အရစ် ရွှေ့လျောနိုင်သည့်သဘော၊ အပြောင်းအလဲခံသည့်သဘောကို ထင်ရှားစေပါသည်။

တသတ်နှင့်ပသတ်။ ။ယခု"မိုးချုပ်"ဟု ပသတ်ဖြင့် ရေးနေသောစကားလုံးကို ပုဂံခေတ်က တသတ်ဖြင့် ရေးခဲ့သည်။

"မိုးချုတ်ရကား"(လောကထိပ်ပန်မင်စာ၊ စာမျက်နှာ ၅၆၊ ၇၂၊ ၇၃)

"မဒ္ဒိမိုးမချုတ်မီလာရကား"(ယင်း၊ စာမျက်နှာ ၇၃)

နှောင်းခေတ်သတ်ပုံကျမ်းများတွင်မူ "မိုးချုပ်"ဟုပသတ်ဖြင့် အပြုများကြသည်။ ဝဏ္ဏဗောဓနသတ်အင်း၊ တွင်းသင်းသတ်ညွှန်းသစ်၊ ကဗျာသာရတ္ထသင်္ဂဟသတ်ပုံတို့တွင် ပသတ်ဖြင့် ပြကြသည်။ ဝေါဟာရတ္ထပကာသနီက "မိုးခြုပ်"ဟုအရစ်ပသတ်ပြသည်။ ယခုခေတ်တွင် "မိုးချုပ်"ဟု အရေးတွင်နေသည်။

ပသတ်ရေးမှမှန်သည့်စကားလုံးကိုပင် ပုဂံခေတ်က တသတ် ပြောင်းရေးဖူးကြောင်း တွေ့ရသေးသည်။ "ဇမ္ဗူဒိပ်"ဟူသောစကားသည် "ဇမ္ဗူဒီပ"ဟူသောပါဠိမှလာသဖြင့် ပသတ်ရေးရမည်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ပုဂံခေတ်က တသတ်ရေးခဲ့သည်ကိုပင် တွေ့ရသည်။ မလာဖြစ် ဘုရားကျောက်စာ၊ ကြောင်းရေး ၄ တွင် "ဇမ္ဗူဒိတ်ကျွန်းနှိုက်နေသကဲ့သို့ အရောင်တောက်ထသော"ဟုရေးခဲ့သည်ကို သာဓကပြလိုပါသည်။ ထို့ပြင် စိတ်ပုတီး-စိပ်ပုတီး၊ (နှုတ်ဖြင့်)စုတ်သည်-စုပ်သည်၊ ချည်ခင်စွတ်ငှက်-ချည်ခင်စွပ်ငှက်၊ တရုတ်-တရုပ် စသည့် တသတ်၊ ပသတ် ဝါဒကွဲရေးထုံးများလည်း ရှိပါသေးသည်။ ဤရေးထုံးများက တသတ်၊ ပသတ် ရွှေ့လျောနိုင်သည့်သဘော၊ အပြောင်းအလဲခံသည့်သဘောကို ထင်ရှားစေပါသည်။

နသတ်၊ မသတ်(သေးသေးတင်)။ ။"လိမ်းကျံသည်"ဟူသော စကားမှ "လိမ်း"ကို ယခု မသတ်ရေးနေကြသည်။ ပုဂံခေတ် ရေးထုံးကား နသတ်သာ ဖြစ်သည်။ ကျောက်စာများတွင် "လိန်း"ဟုတွေ့ရသည်။

"တိုက်ရုံ-လိန်းသော"(အသဝတ်ဓမ္မာသင်္ချိုင်းဂူဘုရားကျောက်စာ၊ ကျော၊ ၃)

"အပေါင်းကြီး ကူထွတ်လိန်းသော ရွှေ ၂၃-ကျပ်"(အစောကြွမ်းကျောက်စာ၊ ၃၄)

"အမရဒေဝီဦးခေါင်းထက်ထမင်းလိန်း၏"(လောကထိပ်ပန်မင်စာ၊ စာ-၆၆)

နှောင်းခေတ်များတွင်မူ မသတ်ဖက်သို့ ယိုင်လာသည်။

ဆုတောင်းခန်းပျို့၊ ၁၆၁ တွင် "မေတ္တာချိုလိန်း၊ မြတ်စောထိန်းသည်၊ လေးသိန်းမျှလောက်"ဟု နသတ်စပ်သော်လည်း ကိုးခန်းပျို့၊ ၁၈၀ တွင် "ကြိုက်နဲ့မလိမ်း၊ စိတ်မငြိမ်းမူ၊ သိမ်းသိမ်းဆည်းဆည်း"ဟု မသတ်စပ်သည်ကို တွေ့ရသည်။ ဝေါဟာရတ္ထပကာသနီက နသတ်နှစ်သက်၍ ဝဏ္ဏဗောဓနနှင့်ကဝိလက္ခဏာသတ်ပုံတို့က မသတ် နှစ်သက်ကြသည်။ ယခုမူ နသတ်နှင့်လိန်းဟုရေးလျှင် အမှားဟုပင် ထင်ကြသည်။

ကလျာဏီကျောက်စာတွင် "ကုသိမ"ဟုရေးသော ကုသိမ်(ပုသိမ်)မြို့ကို ကိုးခန်းပျို့နိဂုံးအပိုဒ် ၃ တွင် သျှင်မဟာရဋ္ဌသာရက "ရှင်စောပုတူ၊ လှိုက်ဆူကျော်ရှိန်၊ ပုသိန်မင့်မြေး"ဟု နသတ်စပ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဝဏ္ဏ ဗောဓနသတ်အင်းတွင် "ကုသိမ်မြို့"ဟု မသတ်ပြသော်လည်း ဘေးမှ "နသတ်စပ်လေ၏"ဟုမှတ်ချက်ပြုမှားထား သည်ကို တွေ့ရသည်။ ယခုခေတ်တွင်မူ ၂ မျိုးစလုံး နှစ်သက်ရာ ရေးနေကြသည်။ ထို့ပြင် ကန်တော့-ကံတော့၊ ခေတ်ဆန်၊ ခေတ်ဆံ၊ ဆုန်းဖြတ်-ဆုံးဖြတ်၊ တန်တား-တံတား၊ ထုန်ကျဉ်-ထုံကျဉ် စသည့်နသတ် မသတ်(သေး သေးတင်)ဝါဒကွဲရေးထုံးများလည်း ရှိပါသေးသည်။ ဤရေးထုံးများက နသတ် မသတ်(သေးသေးတင်)ရွေ့ လျော့နိုင်သည့်သဘော၊ အပြောင်းအလဲခံသည့်သဘောကို ထင်ရှားစေပါသည်။

မြန်မာသတ်ပုံကိစ္စတွင် ယခုတင်ပြခဲ့သည့်ရေးထုံး ၃ မျိုးသည် အရေးကြီးလှပါသည်။ အရေးကြီးလှ သော ထိုရေးထုံးများသည်ပင် အခြေအနေအရ တသမတ်တည်း မတည်နိုင်ပဲ ရွေ့လျော့ပြောင်းလဲမှုများ ရှိတန် သလောက် ရှိခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားလောက်ပါပြီ။ အဘယ်ကြောင့် ရွေ့လျော့ပြောင်းလဲခဲ့ပါသနည်း။ အပြောင်းအ လဲခံနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ရွေ့လျော့ပြောင်းလဲခြင်းဖြင့် ဆိုလိုရင်းသဘော ပျက်မသွားသောကြောင့်ဖြစ် ပါသည်။ အရေးကြီးသောသဒ္ဒါအသုံးအနှုန်းများကို ခေတ်အဆက်ဆက် ပြောင်းလဲသုံးနှုန်းခဲ့သည့်သာကေမျိုး ကိုမူ မတွေ့ရပါ။ အဘယ်ကြောင့် ပြောင်းလဲမသုံးခဲ့ပါသနည်း။ အပြောင်းအလဲ မခံနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်ပါ သည်။ ပြောင်းလဲသုံးလျှင် ဆိုလိုရင်းသဘော ပျက်သွားနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ဤမျှဆိုလျှင် သတ်ပုံ၏ နေရာသည် ပေါ်လွင်လောက်ပြီထင်ပါသည်။

စာရေးရာတွင် သတ်ပုံအရေးကြီးပါသည်။ သတ်ပုံသည် စာပေ၏အထိန်းအကွပ်ဆိုသည်မှာလည်း မှန် ပါသည်။ သို့သော် အလွန်စည်းကမ်းကြီးသော၊ အတိမ်းအစောင်းမခံသော အထိန်းအကွပ်မျိုး မဟုတ်။ အခြေ အနေကို လိုက်၍ သင့်သလို ဆက်ဆံထိန်းကွပ်တတ်သော၊ အလွန်သဘောကောင်းသော အထိန်းအကွပ်မျိုးဖြစ် သည်ဟုဆိုချင်ပါသည်။ သို့သော် သတ်ပုံနှင့်ဆက်ဆံနေသူအချို့က သတ်ပုံကို အလွန်ကြောက်စရာကောင်း သော အထိန်းအကွပ်ကြီးအဖြစ် သတ်မှတ်နေကြသည်။ "မမှားနှင့်၊ မှားလျှင် စားမည်"ဟူသည့်သဘောမျိုးယူ ဆနေကြသည်။ သူများတကာကိုလည်း ထိုသို့ယုံကြည်သွားအောင် လုပ်နေကြသည်။ အချို့က သတ်ပုံကိုတိုက် ခိုက်စရာလက်နက်အဖြစ် သုံးစွဲနေကြသည်။ သတ်ပုံနှင့်ဆက်ဆံနေသူအချို့ဟုဆိုရာ၌ စာပေလိုက်စားသူ၊ စာ ပေရေးသားသူ၊ စာပေသင်ကြားပို့ချသူများထဲမှ ပုဂ္ဂိုလ်အချို့ကို ဆိုလိုပါသည်။ စာပေသင်ကြားပို့ချမှုအပိုင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အနည်းငယ် တင်ပြလိုပါသည်။ စာပေကိစ္စတွင် သတ်ပုံတစ်ခုတည်းသာ ပါဝင်သည်မဟုတ်ပါ။ ထို့ ကြောင့် စာပေသင်ကြားပို့ချမှုတွင် သတ်ပုံတစ်ခုတည်းကိုသာ အားပြုနေ၍ မဖြစ်ပါ။ ကျောင်းသားများ သတ် ပုံမှန်မှန်ရေးနိုင်စေရန် သင့်လျော်သော လမ်းညွှန်ပြသမှုမျိုး ပြုလုပ်ရမည်မှာ မှန်ပါသည်။ သို့သော် အတိမ်းအ စောင်း ခံသင့်သလောက်သောသတ်ပုံကို အတိမ်းအစောင်း လုံးဝမခံသည့်အနေမျိုး ရောက်အောင် ရှေ့တန်း တင်ကာ အချိန်ရှိသရွေ့ သတ်ပုံကိုသာ အာရုံပြုနေလျှင် သတ်ပုံမှအပဖြစ်သော အခြားကိစ္စများတွင် လစ်ဟင်း သွားတတ်ပါသည်။ သဒ္ဒါအသုံးအနှုန်းမှန်ကန်မှု၊ ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာ ရေးသားနိုင်မှု၊ ကျစ်လစ်သိပ်သည်းစွာ ရေးသားနိုင်မှု၊ အသက်ဝင်လှုပ်ရှားအောင် ရေးသားနိုင်မှု၊ တင်ပြလိုသောအကြောင်းအရာကို စည်းလုံးပြေပြစ် စွာ တင်ပြနိုင်မှု၊ ကိုယ်စွမ်းကိုယ်စ ကိုယ်ပိုင်အတွေးအခေါ် အယူအဆများကို ထုတ်ဖော်နိုင်မှု စသည့်ကိစ္စများ စွာတို့သည် ကျောင်းသားများကို အရေးတကြီး လမ်းညွှန်လေ့ကျင့်ပေးသင့်သည့်ကိစ္စများ ဖြစ်သည်ဟုထင်ပါ သည်။ သတ်ပုံကို အားပြုလွန်းလျှင် ထိုကိစ္စများ လစ်ဟင်းသွားနိုင်ပါသည်။ သတ်ပုံကို အားပြုလွန်းသူသည် သတ်ပုံကိုသာ ကြည့်၍ စာကဲဖြတ်ချင်တတ်ပါသည်။ "သတ်ပုံ-သတ်ပုံ"ဟူသောအသံကို ပြုလျက် ကျောင်း သား၏စာထဲတွင် သတ်ပုံအမှား ဘယ်နှစ်လုံးပါသည်ကို မှန်ဘီလူးနှင့်ကြည့်၍ ရှာချင်တတ်ပါသည်။ ကျောင်း သားတွင် ရှိသင့်သည့်ဖော်ပြခဲ့သော အခြားအရည်အသွေးများကိုမူ မိမိရမမြင်နိုင်ဘဲ ရှိတတ်ပါသည်။ ထိုအ ရည်အသွေးများကို မကြည့်ဘဲ သတ်ပုံအမှားနည်းလျှင် စာကောင်း၊ သတ်ပုံအမှားများလျှင် စာညံ့ဟုပြော၍ မ ဖြစ်ပါ။ ကိုယ်စွမ်းကိုယ်စလည်း မပါ ၊ အရေးအသား အတင်အပြလည်း မပြေပြစ်သော စာမျိုးကို သတ်ပုံအ မှားနည်းကာမျှဖြင့် စာကောင်းဟုမဆိုသင့်ပါ။ ကိုယ်စွမ်းကိုယ်စလည်းပါ အရေးအသား အတင်အပြလည်း ပြေ

ပြစ်သော စာမျိုးကို သတ်ပုံအမှားများကာမျှဖြင့် စာညံ့ဟုမဆိုသင့်ပါ။ စာရေးသားမှုတွင် သတ်ပုံထက်ပို၍ အလေးပေးသင့်သော၊ ပို၍ရှေ့တန်းတင်သင့်သော အရည်အသွေးများ ရှိနေပါသည်။ စာပေနှင့်ပတ်သက်သမျှ သောနေရာတိုင်းတွင် ထို့အတူ သဘောထားသင့်သည်ဟုထင်ပါသည်။

စကားလုံးဟူသည် လူ့ကိစ္စကို ကိုယ်စားပြုသော သင်္ကေတသဘာဖြစ်ပါသည်။ သင်္ကေတသဘာဖြစ်သည် ဆိုသဖြင့် "အဓိပ္ပါယ်ကောက်နိုင်ရင် ပြီးရော သတ်ပုံ မှားမှားမှန်မှန် ရေးချင်သလိုရေး"ဟုဆိုလိုခြင်း မဟုတ်။ စည်းမရှိ ကမ်းမရှိ ရေးချင်သလို ရေး၍မဖြစ်ပါ။ ယင်းသင်္ကေတများဖြင့် လူ့ကိစ္စကို ဖော်ပြရာတွင် သင်္ကေတချင်းကွဲလွဲနေပါက ညီအောင် ပြန်ညှိလိုက်လျှင် ပြဿနာရှင်းနိုင်ပါသည်။ ညှိထားသောသင်္ကေတများအတိုင်း စည်းကမ်းတကျလိုက်နာ ရေးသားရမည်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ အဖက်ဖက်မှ ညှိညွတ်အောင် ညှိနှိုင်းနိုင်သူများမှာ ပညာရှင်များသာ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ပညာရှင်များ ညှိနှိုင်းနေကြပြီဖြစ်သည်။ ပြီးလျှင် မူကွဲဝါဒကွဲပြဿနာများ ပြေလည်သွားပေမည်။ ထိုအခါတွင် တစ်မူတည်းသော ရေးထုံးအတိုင်း လိုက်နာရေးသားရန်သာ ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် စာရေးသားရာတွင် သတ်ပုံသည် မည်သည့်အတိုင်းအတာအထိ အရေးပါသည်။ မည်သည့်နေရာတွင် ရှိသည်ဟူသော အချက်များကို အသေအချာ စိစစ်ဝေဖန်ကြည့်ရန်လည်း လိုပါသည်။ သတ်ပုံကို ရှေ့တန်းတင်လိုသူများသည် သတ်ပုံ၏ရှိသင့်သောနေရာကို အဖက်ဖက်မှဝေဖန်စိစစ်ကာ သတ်ပုံကိုချည်း တစ်ဖက်သတ်ရှေ့တန်းမတင်ဘဲ အလေးပေးသင့်သည့်အခြားကိစ္စများကို အာရုံပြုဆောင်ရွက်သင့်သည်ဟု ထင်မြင်ပါသည်။

မောင်ခင်မင်(ဓနုဖြူ)

မှတ်ချက်။ ။၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ၊ အမှတ်(၇၅)ထုတ် ငွေတာရီမဂ္ဂဇင်း စာမျက်နှာ(၅၄-၆၁)၌ လာရှိသောဆောင်းပါးကို ပြန်လည်၍ စာစီရိုက်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။